

Spasitel Bill: Série podobensteinví ze světa počítačů

Daniel Novotný

Předmluva

V roce 2001 jsem napsal povídku „Spasitel Bill“, původně pro Písmáka. Povídka byla otištěna v Softwarových novinách a rozšířila se po Internetu natolik, že někde nebylo uvedeno ani moje autorství.

Abych jistým způsobem dokázal, že jsem autorem, napsal jsem další povídky z jiných historických období stejného světa.

Přeji vám dobré počtení. Daniel Novotný

Spasitel Bill

Zase jsem udělal chybu. Bolí mě to u mého malého srdéčka. Pokorně se klaním před Systémem, který pouze suše oznamuje: **Program provedl neplatnou operaci a bude ukončen.** Ach, ta bolest nad rozdělanou prací. Ach, ten smutek.

Ale tak to musí být. Jsem smířený s osudem a šlapu blátivými uličkami ke zpovědi. Uživatelíčkové, žijící v blátivých slumech, vidí mé roucho novice a ustupují z cesty. „Sluha Páně Billa! Nepadavost jeho duši!“ Pouze jeden stařík se drží v koutku. Mračí se. Že by Jablíčkář? Ale ne, inkvizice již dávno všechny Jablíčkáře upálila.

„Chyboval jsem, Otče Pavle.“ „Spadl ti Systém, synu?“ Katedrála je úžasná: ty obláčky při startu, ta krásná modrá okýnka, která jdou otevírat, zavírat, minimalizovat, maximalizovat... V okýnkách jsou maximalizovány obrazy svatých: Svatý Jack, který pokorně čekal na start Windows a přitom umřel hladu, Svatý Tom, který tak dlouho načítal Billovy webové stránky až se dostal do Extáze...

„Co mi radíte, Otče? Jak mám zabránit Modré Smrti, která mne sužuje dnem i nocí?“ „Pokání, modlitby, Reinstalace!“ „Svatá Reinstalace? Znovu, Otče? Ušetřte nehodného syna nejhoršího!“ „Víš, synu, že Bill pravil: jedině systém Windows máti budeš. Chceš snad odporovat Svaté Autoritě TechSupportu?!“ „To bych si nikdy nedovolil!“ „Tak dobře, synu. Desetkrát si zahraj Solitaire a patnáctkrát Míny a tvá duše bude očištěna. Již žádné pády!“ Líbám prsten svatého muže a jsem propuštěn do věčně zablácených ulic Města.

Druhý den ráno mě vzbudila sousedka : „Modrá smrt, chlapče! Modrá smrt v mém domě? Co jsem provedla?“ „Já jsem pouhý novic. Jděte do Katedrály TechSupportu, jedině přes Billa dojdete k osvětlení.“ Poradil jsem jí to nejlepší dle mého vědomí a svědomí. „Slyšela jsem od báby kořenářky nějaké magické formule proti kleknutí Systému.“ „Jaképak?“ to mě zajímalo. Sice byla černá magie - editace Svaté Registrační Databáze - zakázána kněžími TechSupportu, vždy se našlo něco co pomohlo. „No... když si pustíte třikrát Malování, dvakrát Notepad, a jedny Míny a u toho říkáte 'city moje proradné, Wokno dneska nepadne'“ tak se neobjevují Neplatné operace. Chtěl jsem jí oponovat, že jsou to babské pověry, ale radši jsem nic neřekl. Co kdyby na tom bylo něco pravdy? U Svatého Systému člověk nikdy neví.

Vtom zaklepal na dveře Zdeněk, kolega novice. „Zdar Bill. Zlikvidovali další sektu. Chceš se tam mrknout?“ „Zdar Bill. Dobře brachu. Vyrazíme.“

Lůza jako vždy ustoupila při pohledu na naše roucha. Tentokrát se jich srotilo hodně. Slyšel jsem v zástupu nějaké hlasy: „Apokalypsa! Drak DOS

přichází zpátky! Síly Příkazového Řádku se opět probouzejí!“ Nevěděl jsem co je Příkazový Řádek, ale určitě to je něco hodně temného. Kolegovi Kamilovi, který se o něm zmínil v semináři, napařili celý měsíc klášterní vězení, přísnou askezi a zákaz hraní počítačových her.

Blátivé stany, které lůza používala místo domků, byly vypáleny. Bill dal, Bill vzal. Sektáři zaplatili za svou herezi životem. Ale vtom jsem zahlédl uprostřed popela záblesk bílého světla. Kousíček papíru a na něm

`/usr/bin/perl`

hieroglyfy jsem si zapamatoval a papírek ihned zmačkal a polknul. Nějaká magie, určitě.

Příští den jdu opět ke zpovědi. Musel jsem asi chybovat, neboť mě Modrá Smrt navštívila znovu. Znovu procházím davem k Chrámu. „Sluha Páně Billa! Nepadavost jeho duši!“ Stařík, který se mračil, je nyní přívětivější. Stále zasmušilý, ale dívá se na mě, jako by na něco čekal „`/usr/bin/perl`“ šeptám mu. „Takže ty taky...“ na staříkově tváři rozkvetl úsměv. Vtom se přiblížili biřicové. Obrátil jsem svou pozornost znova na starého muže, ale ten zmizel jako by se do země propadl.

„Chyboval jsem, Otče.“ „Snad jsi nepouštěl Internet Explorer, přehrávač MP3 a ICQ zaráz, bezbillníku?!“ „Nikoliv, Otče. Přesto mne ubohého navštívila Modrá smrt.“ „To není všechno, vid', synu!“ pronikavé oči kněze našly nejistotu v mém pohledu. „Taky jsem... jsem...“ „CO jsi, při Ovládacích panelech, CO?“ „Taky jsem viděl... ale ne“ „Svěř se svému pastýři.“ „Ta... ta sekta,... včera“ „Bajty jsou a v bajty se obrátili, synu.“ ...Byl tam ... papírek... nechtěl jsem se na něj dívat, opravdu ne... třásl jsem se po celém těle. „Co stálo na tom papírku? Zaklínám tě Instalací, Reinstalací a Zálohou...“ „Stálo tam... `/usr/bin/perl`“ Zorničky očí Otce Pavla se rozšířily. „Cože?!“ „`/usr/bin/perl`, Otče.“

Cela byla chladivá a nehostinná. Kat s devíticásou kočkou byl v pohotovosti. Biskup a Otec Pavel stáli nade mnou. „Takový papírek jsi nikdy neviděl. Opakuj to po mně.“ „Takový papírek jsem nikdy neviděl.“ „Hmmm... to nezní dost přesvědčivě.“ namítl biskup, „devět ran!“

švih! „Windows gracias.“

švih! „Windows gracias.“

švih! „Windows gracias.“

švih! „Windows gracias.“

švih! „Windows gracias.“

švih! „Windows gracias.“

švih! „Windows gracias.“

švih! „Windows gracias.“

švih! „Windows gracias.“

Po absolvování trestu jsem odešel, již zcela očištěn, k domovu. Začal jsem ale pochybovat. Ty stálé pády? Musí tomu tak opravdu být? Pokud je Bill všemocný, proč jsou tu sekty? Co znamenala ta tajná šifra? Kdo byl ten stařík?

„Hledáš, panáčku, hledáš? DOSová moudrost Příkazového Řádku je tu stále. Neotupená. Čistá.“ „Běž pryč, ty stará čarodějnice!“ odsekávám. Jdu domů a

tam jsem zjistil, že všechny mé Wordové dokumenty mají přeházené formátování. Asi jsem zhrěšil. Nebo ne? Červík pochybnosti hlodá a hlodá. . .

Ráno se opět brodím davem „Nyní můžete bez obav počítač vypnout!“ volají svíčkové báby své ozdravné litanie. Stařík je tu zas. „Dostals výprask, chlapče?“ „Co je Příkazový Řádek?“ ptám se rychle. „Ach, tak ty víš i tohle! Tam se zadávají příkazy pro systém v čisté textové podobě, hochu. Při všech bitech a bajtech, on nám zraje pro Tuč. . .“ Lomoz. Jízda. Rytíři řádu Velkého Excelu prošli náměstím. Stařík opět zmizel. Ach jo.

V semináři se učíme Excelové tabulky. Neodvážuji se zeptat se kněze, ale bratr Mirek toho ví hodně „Mirku, co je to 'čistý text'?“ Mirek zbledl „Pouze text v MS Wordu je opravdu čistý, příteli.“ „Kterou verzi Wordu máš na mysli, bratře?“ zeptal se Kamil, „Městem chodí zvěsti o Čistém Textu a Otevřených Formátech.“

Otevřené Formáty! Další kamínek do mozaiky. Ale jak s tím souvisí „Čistý text?“ a „usr/bin/perl“? „Bill ví“ odpověděl bych donedávna. Ale nyní mám pochybnosti. Je jen jediný Systém? Jediný Bill? Jediná Windows?

„Chlapče, za mých mladých let to bylo všechno jednodušší. Žádná blyštivá Okna, pouze textové příkazy. Nepadalo to.“ lamentuje kořenářka. „Ale celá naše víra je založena na koncepci Pádu a Očištění!“ odsekl jsem „Nebo. . . že by. . . Otevřené formáty?“ „Jé, chlapče, jak je to dávno co jsem toto slovo naposledy slyšela. . . Už nevím co znamená. . . odpusť sklerózu staré ženy, musím si asi koupit více operační paměti. . .“

Stařík na trhu. Skrýval se v davu, ale jakmile mě uviděl, hned s jásotem přistoupil blíže. „Chlapče, při všech zdrojácích a debugerech, tebe ještě nedostali? Stále žiješ?“ „Ano, starý pane.“ „Systém nemusí padat. Přesněji řečeno je tu původně od toho aby programy nepadaly!“ To bylo přesně opakem toho, co jsme brali v semináři. Rdím se až do krve. Taková blasfémie! „Za chvíli tu budou strážní na obchůzce, takže ti dám jednu radu: následuj. . .“ Vtom se ozval řev. Drak MS Office, domácí mazlíček Páně Billa, přeletěl nad Městem. Davu se zmocnil neklid, lidé začali zvedat ochrané amulety proti Jablíčkám. Stařec zmizel jako pára nad hrncem.

V semináři jsem zjistil že je nás o jednoho méně. Bratr Mirek. Ten nejchytřejší. „Ten hříšník spustil regedit.exe. Pošpinil Registrační Databázi výplody svého chorého mozku. Na mučidlech se přiznal dokonce k tomu, že instaloval Nelegální software.“ „KOPÍROVAL SOFTWARE?“ zeptali jsme se všichni jako jeden muž Ó, Start Menu, ochraňuj nás. Biskup pokračoval „a byla u něho nalezena publikace o Disassemblingu a Crackingu.“ Libri prohibiti! Černá učení! Udělal jsem si na hrudi znamení Okna.

Probudil jsem se a všude velký shon. „Bude se upalovat!“ oznámila mi sousedka „nějaký bezbillník se konečně setká s Věčnou Modrou Smrtí!“ Lůza v podhradí se sbíhala k Náměstí ovládacích panelů.

„Odvolej své temné učení!“ hřímal biskup. Kohopak to nevidím na hranici - vždyť je to tajemný stařík, který mi šuškal své moudrosti! „Neodvolám! Lidé, prohlédněte! Bill z vás tahá peníze! Při Céčku a Assembleru, při Perlu, X Window Systému a Shellu, nebuďte jako ovce!“ Vtom mě zahlédl. V jeho očích jsem zahlédl jiskřičku účasti „Všichni, kteří pochybují, pochybují právem! Ne-

používejte Word! Nepoužívejte uzavřené formáty dokumentů! Hledejte Tučňáka!
Tučňákááááá“

Planoucí oheň spálil tělo hříšníka. V hlavě mám spoustu otazníků. Budu pátrat. Budu skládat střípky a jednou snad všechno bude jinak. „Tfuj, kacíř!“
odplivla si bába u hranice.

Spasitel Bill 2

Seděl jsem v lotosové pozici a kontemploval rekurzivní algoritmy, když tu náhle do cvičebny vešel mistr Cadar. „T,“ pozdravil mě. „Všechno je připraveno, Elte. Určitě jsi si jistý, že chceš tuto cestu podstoupit? Nebude možný návrat, to jistě víš.“

„Vím, mistře.“ usmál jsem se. „Vím také, jaká je situace: podcenili jsme hrozbu UNIXu.“

„Odchylují se od Správné Věci, to máš pravdu.“ usmál se mistr. Prošel do rohu cvičebny a jen tak mimochodem rozezněl řetězy do sebe svinutých seznamů. „Ale naše LISPové stroje jsou věčné. Nemohou nás porazit, máme přímé napojení na Zdroj. Myslím, že na konci té cesty spočineš v krásné, harmonické budoucnosti a ne v té, kterou pesimisticky s nelibostí očekáváš.“

„Kdyby přece jenom síly Řádu Lambda Kalkulu byly nějak oslabeny, pomůžu jim,“ usmál jsem se. „UNIXu bude určitě všude plno a... prostě mám pocit, že dělám Správnou Věc.“

„Tak pojď,“ usmál se mistr. Vstal jsem a odložil formu, nad kterou jsem kontemploval. Garbage collector ji okamžitě vymazal z existence. Prošli jsme nádhernými zahradami Chrámu Pevného Bodu a došli k místu, odkud jsem se měl vydat na cestu dopředu časem. Naposledy jsem pohladil pohledem okolí a vstoupil do speciální formy. Mistr Cadar vytvořil uzávěr a uložil mě do perzistence.

Když jsem vylezl z formy, octnul jsem se v divočině. Snad se moje chmurné vize nenaplnily a UNIX nevytlačil naši LISPovou kulturu... Trochu jsem se bál, ale vykročil jsem na cestu neznámou. Po chvíli jsem narazil na jednoduše zašifrovaný úkryt – kdo nebo co se tam skrývá? Poslední zbytky Řádu Lambda Kalkulu před zvůlí UNIXových barbarů? V rychlosti jsem sestavil primitivní dekodovací rutinu, dveře se objevily a otevřely, já jsem vešel dovnitř.

Několik málo postav sedělo v kruhu kolem sošky tučňáka. Nad hlavou jim blikal shellový prompt. UNIXáci! trhl jsem sebou - ale proč se schovávají?

„Ty nejsi Windowsák, ale tvé magické číslo neznám: nikdy jsem žádné podobné neviděl.“ prohlásil vousatý muž, zřejmě vůdce skupinky.

Blahosklonně jsem se usmál. Magická čísla? Jak primitivní... Asi půjdu pryč a vyhledám naše lidi.

„P-p-pane, toto je t-t-ajné shromáždění!“ prohlásil uhrovaný mladík s brýlemi.

„Jmenuji se Elt,“ usmál jsem se, „proč se skrýváte?“

„Je nás málo, to snad víš,“ promluvil znovu muž s plnovousem, „cítím s tebe blízkost Zdroje – nemohl bys nám pomoci? Naše síly blednou...“

„Nevěřím mu, prohlíží si to tu nepřátelsky!“ ozvala se ostře mladá žena, která se zvedla od parsování textového souboru. „Ještě nás udá a budeme muset zase prchat!“

Opravdu jsem si chatu prohlížel s opovržením. Hack na hacku na hacku. „No nic, já asi půjdu,“ zašeptal jsem a vylezl ven. Kus cesty jsem běžel.

Pak jsem se zastavil a zajásal jsem: takže mistr Cadar měl pravděpodobně pravdu - UNIXáci jsou zdecimováni, narazil jsem asi na jednu z posledních přežívajících skupinek. Nyní pouze vyhledám lidi z našeho Řádu a zapojím se zpátky do meditační praxe. Krása.

Krajina byla poněkud změněna, ale poznal jsem, kde se nacházím. Kousek odtud se rozkládá krásné město Cons. Tam půjdu.

U brány města byla jako obvykle tabule se jménem. Na ní stálo - „Cost“. To se mi nelíbilo. Vešel jsem dovnitř a s rozčarování hleděl na boudy plné uživatelských pozlátek. Narychlo splácané kódy, na zemi se povalovaly zbytky nerecyklované paměti, které žádný garbage collector neshíral. To musí být nějaký omyl - že by chudinská čtvrť? Narazil jsem na dva vojáky na obchůzce. I když se město přejmenovalo, v jeho centru snad stále stojí...

„Jmenuji se Elt, přicházím z minulosti,“ představil jsem se, „jak se dostanu ke Chrámu Nerozhodnutelnosti Zastavení?“

Voják si odplivl: „Při Svatém Autorunu - o čem to ten člověk mluví?“

„Žádný takový chrám tu není, cizince,“ řekl druhý voják, „Na Náměstí Uživatelské Přítulnosti je katedrála Řekněte Wow - chrám našeho Pána Billa, nepadavost Jeho duši.“

„A co jiné systémy,“ zeptal jsem se, „Řád Lambda Kalkulu - má tu někde též modlitebnu? Nebo ne tady v Consu - pardon - v Costu?“

„Kacíř!“ křiknul biřic, „Není windows kromě Windows! Jedině systém Billův mítí budeš!“

Vojáci na mě namířili kopí: „Vždyť ten tulák nemá Certifikát Pravosti! A prozradil se kacířskými řečmi! Do vězení s ním!“

Zajali mě a já v šoku šel dále městem, postrkován vojáky. „To jste opravdu nikdy neslyšeli o LISPu?“ divil jsem se. Vrtěli hlavou a tvářili se, jakoby to slovo slyšeli poprvé v životě. Cestou jsem zahlédl postavu bohatého měšťana: „Ale- spon vy: že jste -alespoň v pověstech- zaslechl o Centru umělé inteligence...“ „Já jsem manažer,“ pokrčil ten člověk rameny. Zatmělo se mi před očima.

„Pohled - Vista.“ strčil do mě strážce. Oba si na hrudi udělali jakési vlnité znamení. Hleděl jsem na stavbu plnou hejblátek a cingrlátek. Úžasný žrout systémových prostředků. Tohle si mohl dovolit jedině systém, který měl monopol. „Jak-jak daleko sahá říše toho vašeho Billa?“

„Jsi blázen? Všude na světě velebí náš velký Systém. Při Ovládacích panelech - ze které díry ses vylíhl? Ale to je jedno... budeš muset pěkně vysvětlovat svoje kacířství. Myslím, že hranice tě nemine. Budeš se škvařit!“

„NCONC!“ zaklel jsem - bylo to horší, než jsem čekal. Neuvedl jsem nikoho v pohoršení, protože nikdo mé nadávce nerozuměl.

Když za mnou zapadly dveře cely, zhroutil jsem se s hlavou v dlaních. Kdo mohl tušit, že mě Determinismus zavál na místo, kde jsem mohl být nejvíce užitečný? Že UNIX, kterého jsme se báli, sice vytlačil naši LISPovou kulturu tak, že o ní neví prakticky nikdo, ale že tihle dogmatici budou pro UNIXové systémy tím, čím byli ony pro nás... měl jsem spojit síly s lidmi v tučňáčí modlitebně: pohrdal jsem jimi, protože jsem myslel, že se skrývají jakožto spodina, ale oni zřejmě představovali poslední baštu Dobré Věci v tomto světě plném glitchů a bugů. No nic – vyzvedl jsem svoji duši do mezery mezi NIL a T a naposledy se meditací očistil před popravou, která bude určitě následovat.

Spasitel Bill 3: Skrytá hrozba

Plátno hlavního stanu Ášramu Sdílené paměti se nadouvalo poryvy větru. Mistr Int zamíchal čaj ve svém šálku a trochu z něj upil.

„Za dávných časů uměli Mistři vidět v přírodě a běhu dějin přímo kód. Nyní to již neumíme, ale přesto mi připadá, že vše jde k dobrému. Nová generace hackerů je kreativní a lidé jsou pilní. Bude to dobré.“

Lord Plusplus, jemuž byla řeč adresována, se usmál: „Příteli, rád bych sdílel tvůj optimismus, ale mám nějakou neblahou předtuchu. Ale na druhé straně jsem slyšel proroctví, že má přijít někdo, kdo nastolí rovnováhu mezi Jedničkou a Nulou. Proto mě zajímá ten tvůj zázračný mladík.“

„Proroctví mohlo být pochopeno špatně,“ vzdychnul si Mistr Int, „ale mladý Bill mi opravdu dělá radost: jeho programy jsou dobře a vynalézavě napsané. Již jsem mu udělil několik pochval a vyznamenání. . . dal jsem pro něj poslat, abych se ti s ním pochlubil.“

„Poslal jste pro mě, Mistře?“ ozval se jemný hlas u vstupu do stanu.

„Ano, Bille, pojď dál. Můj přítel lord Plusplus se zajímá o mladé talenty v našem ášramu. . . ukázal bys nám, na čem teď pracuješ?“

Mladík podal oběma mužům svitek s kódem. Chvilí jejich zkušené oči louskaly smyčky a podmínky a poté se oba zamračili:

„Bille,“ zvedl Mistr Int varovně ukazováček, „pokud jsem to dobře pochopil, tak toto vlákno běží bez vědomí, no vlastně proti vědomí uživatele. Vnucuješ mu tam svoje funkce – to je Správná Věc? Mně se nezdá.“

„Mistře,“ usmál se Bill, „uživatelé přece nejsou osvícení jako já nebo vy. Chci pro ně jen to nejlepší: je to můj program a já vím nejlíp, jak se má chovat a co jim má přinést.“

„Chtělo by to trochu pokory, Bille,“ ozval se lord Plusplus, „vždyť ta ne-transparentnost – ono se ti to vrátí, třeba narazíš na cizí program, který se má chovat nějak a bude tam vnucený 'jediný správný' postup. . .“

„Asi máte pravdu, pane. Pochopil jsem to dobře, že za tento program nedostanu ocenění? Vždycky jsem si Bitovou stužku zasloužil,“

„Tentokrát ne, Bille. Můžeš jít.“ zamračil se Mistr.

„To je typický generálský efekt,“ obrátil se poté, co chlapec odešel, na svého přítele, „chceš někomu něco nebo někoho ukázat a zrovna tam narazíš

na chybu...“

„Cesty Determinismu jsou někdy nevyzpytatelné,“ pokrčil rameny lord Plusplus.
„A pouze ve Zdroji máme vše.“

* * *

Za měsíc byl hlavní stan plný žáků. Byla to každoroční soutěž o Zlatý cyklus. Několik projektů již bylo představeno a další čekaly na své předvedení.

„Nyní nám svoje dílo představí člověk, ve kterého vkládám velké naděje. Nevím, jestli bych to měl takhle veřejně říct, ale Bille, děláš nám radost. Jsi zatím na Cestě nejdál a -i přes drobné neshody před měsícem, které jsme si vyřešili- jsi stále jedním z nejnadanějších žáků, co kdy chodili po této půdě promeditované stovkami hackerských postupů. Nyní nám ukaž svůj projekt, bude to pro všechny překvapení.“

Bill předstoupil a spustil program. Poté, co se odvinul jeho běh, všichni zatleskali. „A nyní ukaž kód,“ usmál se Mistr. „A taky by mě zajímal popis formátu použitých souborů: to ještě postrádám.“

„Mistře, kód vám neukážu. Vložil jsem do něj mnoho ze svého umu a nechci, aby to někdo zkopíroval.“

V sále zašumělo.

„Ale vždyť ty sám sis zkopíroval před rokem některé algoritmy od několika svých spolužáků...“ ozvalo se z hloučku diváků.

„Jsem prostě chytřejší než oni, já si svůj kód hlídám,“ usmál se Bill, „a co se týče těch formátů: vymyslel jsem další geniální věc. Náš ášram je chudý, to víte. Pozvednu jej. Strukturu těch formátů budu znát jenom já: takže všichni, kdo budou chtít ty soubory otevřít, si budou muset koupit náš program: postavíme paláce větší než bájný Chrám Pevného bodu! Budeme si žít...“

„Bille, Bille, Bille.“ zamračil se Mistr Int. „Což si zapomněl, na základní pravidlo platné ve vesmíru? Je to Jednota. Všechny věci mají společný původ, jsou různými aspekty Zdroje. Rozsévání duality, skrývání kódů a formátů rozbíjí tuto otevřenost a soulad. Popřemýšlej o tom.“

„Mistře... tady není o čem přemýšlet... takže nevyhraji Zlatý cyklus? Nedostanu ocenění, které mi náleží, za svůj program? Jsem přece nejlepší.“

„Uklidni se, Bille. Budeme hlasovat, jako vždycky. Mám však právo říct svoje výhrady – cesta, jíž se ubíráš, se mi nelíbí. Medituj o Jednotě.“

„Po... popřemýšlím o tom, Mistře.“ Bill trochu zbledl a šel si sednout.

* * *

„Takhle mě ponížit! Přede všemi! Nevyhrál nejlepší kód – **můj** kód – pouze z trapných ideologických důvodů! Já... mám toho po krk. Pořád nějaké ohledy na Jednotu, na transparentnost...“

„Bille, uklidni se. Nejsem tak dobrý programátor jako ty, ale přesto chápu, co chtěl Mistr říct,“ Billův spolubydlící Foobar položil ruku na jeho rameno.

„Jdu... jdu pryč! Vidím svoji budoucnost v jasných barvách! Budou nathovát ruce po mých programech, prosit o ně...“

„Bille, já tě nepoznávám!“

„Viděl jsem to ve snu, svoji vizi,“ pokračoval Bill, „stanu se jediným zástupcem Zdroje na zemi! Viděl jsem průzory, přes které – a **pouze** přes které – budou

lidé hledět do Světa počítačů. Přinesu do informatiky Tajemství: kódy, které budu znát jenom já. Pojd' se mnou. Pojd' a budeš se mít dobře.“

„Ne, Bille, zůstanu tady. Nemám zavolat Mistra? Nechceš si s ním promluvit, aby se ta mentální stavba na tebe nakonec nezřítila?“

„Mistra?! Bude litovat, jak mě zostudil, litovat! Stanu se Pánem kódů a nebude nikoho, nikoho, kdo by mohl odporovat! Klidně si tu zůstaň, hlupáku, takových, kteří podpoří mou vizi, se najde. Pche.“

Bill vyrazil do tmy a do noci, ranec všech svých věcí si táhl s sebou.

* * *

„Foobare, kde je Bill? Mám pro něj nějaká podobenství, na kterých pochopí, jakou chybu dělá. . . “ Mistr Int vstoupil do Billova stanu.

„Bill. . . odešel, utekl pryč,“ odpověděl mu smutně Foobar, „říkal věci, jako že se stane jediným zástupcem Zdroje na zemi. . . “

„Při Turingově nekonečné pásce – to zašel tak daleko?“ vzdychl Mistr Int.

„Nepodaří se mu to, vidíte že ne?“ bál se Foobar.

„Doufám, že ne, synu. Lidé snad nejsou tak hloupí, aby se dali vlákat do pastí.“ konstatoval, ale celkem nejistě, Mistr Int.

„A co kdyby náhodou přese všechno uspěl? Prorazil ten svůj záměr do světa?“

„Pak budiž Zdroj s námi,“ řekl smutně Mistr Int. „Pak budiž Zdroj s námi se všemi.“

Spasitel Bill: Reloaded

Aspell se rozhlédl na všechny strany. V této části města se příliš neorientoval. Prošel parkem binárních a ternárních stromů a dorazil konečně do kavárny. Posadil se ke stolu.

Visual přišel za chvíli. Omluvně se usmál: „Učili jsme se zase v semináři nějaké Tajnosti. Nemůžu ti říct co, chápeš.“

„No jo,“ mávl rukou Aspell, „to jste celí vy... já si dneska zase překódoval chování celého bytu a málem jsem se v něm ztratil - zas mi teď líp vyhovuje. Tak co, jak se máš?“

„Ale jo... jde to. Byl jsem teď na nějakým dějepisným filmu o Billovi: zase nějaká konspirační teorie, že prý vůbec nežil a vymyslela ho Církev... V kině měl nějaký chlap blbý hemzy, že to určitě natočil nějaký UNIXák, tak jsem mu málem začal vysvětlovat, kde bysme byli bez vás... ale těmhle lidem nic nevysvětlíš.“

„No já se včera taky trochu naštvál: dědeček mě vynadal, že jsem použil proprietární ovladač: on je hodně ortodoxní, víš. Říkal, že za jeho mládí...“

„Já to stejně nechápu,“ zasmál se Visual, „nějaký fanatik by řekl, že jsem bezbillník, že se s tebou bavím... to bysme rovnou mohli začít dělat Modrý smrti jako někdy ve středověku. Vy už taky nejste tak uživatelsky nepřátelští, jak se o vás povídá...“

„Mně by zase mohli říct, jaká jsem klikací lama,“ usmál se ironicky Aspell. Upravil přístupová práva na své sklenici kávy (pouze pro čtení) a na chvíli si odskočil. Visual se mezi tím podíval na letáček na stole: „Nový Chrám Pevného Bodu vás zve na LISPovou meditaci.“ Tahle silně ezoterní učení moc nemusel, tak letáček odklikl do pozadí.

Svět počítačů fungoval. Někdy více, někdy méně, pořád je na co nadávat, když člověk má tu potřebu: kdo chce program bít, bug si najde. Některé aspekty Zdroje byly otevřené, některé skryté, někdo šel více do hloubky a někdo byl více na povrchu. Ale takový je život.

